

TREŚCI KSZTAŁCENIA

Kierunek studiów: turystyka rekreacja

Poziom studiów: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia: ogólnoakademicki

Forma studiów: stacjonarne

Wymiar kształcenia: 4 semestry

Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów: 120 punktów ECTS

Tytuł zawodowy nadawany absolwentom: magister

CHARAKTERYSTYKA TREŚCI KSZTAŁCENIA – GRUPY TREŚCI

I. WYMAGANIA OGÓLNE

1. Język obcy

Cel kształcenia: kształtowanie i rozwijanie kompetencji językowych, pozwalających na rozumienie, tłumaczenie i posługiwanie się leksyką specjalistyczną z zakresu danego kierunku studiów na poziomie B2+.

Treści merytoryczne: wprowadzenie i wyćwiczenie materiału leksykalno-gramatycznego umożliwiającego przygotowanie do komunikacji w języku obcym w zakresie tematycznym dotyczącym wybranych elementów języka specjalistycznego; analiza tekstów naukowych i dyskusja, rozwiązywanie zadań i ćwiczeń językowych, tłumaczenie tekstów; prezentowanie rozmaitych metod uczenia się, zachęcanie do samooceny, samodzielnego poszukiwania prawidłowości językowych i formułowania reguł; różnorodność form pracy (indywidualna, w parach, w grupach) i typów zadań pozwalających na uwzględnienie w procesie nauczania indywidualnych uzdolnień i cech charakteru studentów.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): wypowiedzi w języku obcym, zawierające leksykę specjalistyczną z zakresu danego kierunku studiów, zgodnie z tabelą wymagań dla poziomu B2+ ESOKJ.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się terminologią specjalistyczną w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zabierać głos w dyskusji lub debacie naukowej, przedstawiać własne argumenty i opinie, zadawać pytania, polemizować z argumentami innych rozmówców; tłumaczyć niezbyt złożone teksty specjalistyczne.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): kontynuacji uczenia się języka obcego.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

2. Przedsiębiorczość

Cel kształcenia: nabycie wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia przedsiębiorstwa.

Treści merytoryczne: działania niezbędne przed założeniem przedsiębiorstwa; rodzaje przedsiębiorstw w Polsce; procedury i czynności związane z założeniem przedsiębiorstwa; obowiązki przedsiębiorcy - podatki, opłaty i ubezpieczenia; pracownicy w przedsiębiorstwie (m.in. zatrudnianie, umowy, kodeks pracy); praktyczne aspekty rejestracji przedsiębiorstwa.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): regulacje finansowe i organizacyjne w działalności gospodarczej, a także zasady tworzenia i wspierania przedsiębiorczości indywidualnej.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie planować własną karierę zawodową; rozumie potrzebę samokształcenia; identyfikować, oceniać i rozwiązywać problemy z zakresu zarządzania przedsiębiorstwem oraz regulacji finansowych i organizacyjnych w działalności gospodarczej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, prawidłowo identyfikując i rozwiązując problemy organizacyjne i finansowe.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

II. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH

1. Aksjologia turystyki

Cel kształcenia: zapoznanie z istotą aksjologii poszczególnych elementów kultury fizycznej (m.in. turystyki i rekreacji).

Treści merytoryczne: aksjologia idei wychowania do i w turystyce i rekreacji; wartości wychowania do rekreacji ruchowej i turystyki w rodzinie; wychowanie do wartości ciała i umysłu (do zdrowia); metody oddziaływań wychowawczych zależne od zewnątrz- i wewnątrzpochodnych atrybutów animatora turystyki i rekreacji; aksjologia w różnych formach aktywności ruchowej; aksjologia turystyki i rekreacji oraz jej rozumienie w aspekcie aksjologii kultury fizycznej; kultura fizyczna jako międzypokoleniowy przekaz wzorów wartości i wzorów zachowań; turystyka i rekreacja jako afirmacja i źródło wartości – definicje i wartości; aksjologiczne aspekty edukacji do turystyki i rekreacji; pedeutologia, aksjologia a kultura fizyczna; kształtowanie postaw pro-wartościowych; kalokagathia – afirmacja harmonii ciała i umysłu (piękna i dobra); aksjologia a promocja zdrowia.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): biologiczne podstawy aktywności ruchowej i turystycznej oraz źródła jej wartości w życiu człowieka, terminologię z zakresu aksjologii turystyki, podstawowe reguły i normy, według których winien postępować, aby jego czyny stosowane w różnych formach turystycznych i rekreacyjnych były moralnie dobre.

Umiejętności (potrafi): w procesie formułowania i realizowania programu działań zmierzających do zaspokojenia potrzeb wolnoczasowych klientów, dobrać wartości przedmiotowe (turystyki i rekreacji) kierując się wartościami moralnymi; wykorzystać zdobytą wiedzę z zakresu aksjologicznych podstaw turystyki i rekreacji w afirmacji uznanych wartości; wykorzystać aksjologiczne założenia turystyki i rekreacji.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): planowania pracy własnej uwzględniając cele aksjologiczne; uznania norm i reguł w programowaniu imprezy turystycznej i/lub rekreacyjnej, a także podejmowania współpracy na polu działalności wolnoczasowej; wykorzystania aksjologii w ciągłej pracy nad sobą (rozwojem osobistym i zawodowym); brania odpowiedzialności zarówno za siebie jak i osoby na rzecz których działa.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

2. Historia kultury i religie świata

Cel kształcenia: zapoznanie z fenomenem religijności i jej oddziaływaniem na aktywność człowieka.

Treści merytoryczne: co wiemy o początkach religii; animizm; wybrane formy politeizmu; religijne systemy monoteistyczne; Bóg Jahwe i kultura żydowska; buddyzm, islam; chrześcijaństwo (prawosławie; protestantyzm, Unia Brzeska; ekumenizm); symbole religijne; formy zachowania się w miejscach kultu; przegląd religii świata; święte miejsca i miejsca mocy; pielgrzymowanie w różnych religiach świata; materialne i niematerialne dziedzictwo religijne na Liście Światowego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO; światowe szlaki pielgrzymkowe; Europejskie Dni Dziedzictwa Chrześcijaństwa – „Noce Kościołów”; dziedzictwo kulturowe świętych patronów Europy.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): główne systemy religijne, ideę poszanowania uczuć religijnych innych osób.

Umiejętności (potrafi): poszerzać swoją wiedzę z zakresu dziejów poszczególnych systemów religijnych, właściwie zastosować wiedzę w działalności branżowej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): świadomego i odpowiedzialnego korzystania z dziedzictwa religijnego w działalności turystycznej.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

3. Promocja zdrowia

Cel kształcenia: zapoznanie z szeroko rozumianą problematyką zdrowia, dbałości i troski o nie.

Treści merytoryczne: zdrowotne wartości uczestnictwa w rekreacji i turystyce; zagrożenia zdrowotne; prozdrowotna edukacja żywieniowa; edukacja do bezpieczeństwa i koncepcja promocji bezpieczeństwa WHO; wybrane aspekty zdrowia psychospołecznego; zdrowie jako kluczowe pojęcie w promocji aktywnego stylu życia; stan zdrowia polskiego społeczeństwa; choroby cywilizacyjne – czynniki ryzyka; geneza promocji zdrowia na świecie i w Polsce; programy i projekty promocji zdrowia; poziomy profilaktyki zdrowotnej; siedliskowe podejście w promocji zdrowia; styl życia – pojęcie, rodzaje, znaczenie dla człowieka w rozwijającej się cywilizacji; stres a zdrowie psychiczne jednostki – społeczne konsekwencje.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): fachową terminologię i metodologię badań skutków aktywności ruchowej w obszarze rekreacji; biologiczne uwarunkowania aktywności ruchowej, psychologiczne i społeczne uwarunkowania zachowań prozdrowotnych i aktywności ruchowej jednostek i grup społecznych.

Umiejętności (potrafi): zaplanować i zrealizować program z zakresu promocji zdrowia, wykorzystując w tym celu umiejętność efektywnego komunikowania się; współpracować z otoczeniem i aktywnie uczestniczyć w strukturach i grupach działających w obszarze turystyki i rekreacji.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): prowadzenia zdrowego stylu życia; świadomego podnoszenia kompetencji na rzecz promocji zdrowia i aktywnego stylu życia; oraz odpowiedzialności za własne przygotowanie zawodowe w obszarze turystyki i rekreacji.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

4. Psychologia pracy i wypoczynku

Cel kształcenia: zapoznanie z zagadnieniami teoretycznymi psychologii pracy i wypoczynku w zakresie pozwalającym na rozumienie i rozwiązywanie problemów występujących w turystyce i rekreacji.

Treści merytoryczne: rekreacja i turystyka jako sposób przeciwdziałania stresom (pojęcie i cechy emocji, problematyka stresu); zmęczenie pracą a wypoczynek, psycho-fizyczne skutki ruchowej aktywności rekreacyjno-turystycznej; postawy i ich kształtowanie w rekreacji i turystyce, wybrane zagadnienia społecznej psychologii rekreacji i turystyki (społeczne reguły zachowania jednostki, podejmującej aktywność rekreacyjno-turystyczną, komunikacja niewerbalna, gry społeczne w rekreacji i turystyce oraz sztuka porozumiewania się); psychospołeczne uwarunkowania czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz ludzi starszych wiekiem; bariery i utrudnienia w podejmowaniu aktywności rekreacyjno-turystycznej; psychologia w rekreacji i turystyce (pojęcie i działy psychologii jako nauki); percepcja i orientacja w otoczeniu jako przejawy zachowania (procesy zapewniające orientację w otoczeniu, operacje myślowe, uczenie się czynności ruchowych); zagadnienie osobowości (wybrane teorie osobowości, rozwój osobowości); psychologiczne różnice indywidualne a praca i wypoczynek; potrzeby i ich zaspokajanie w pracy i wypoczynku (praca a zaspokajanie potrzeb, znaczenie wypoczynku dla osiągania równowagi psychicznej człowieka); procesy motywacyjne a aktywność turystyczno-rekreacyjna.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): reguły psychologiczne związane z zachowaniami turystyczno-rekreacyjnymi, psychologiczne uwarunkowania pracy oraz zajęć czasu wolnego.

Umiejętności (potrafi): identyfikować czynniki warunkujące proces zaspokajania potrzeb wolnoczasowych człowieka i grup społecznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): właściwego planowania aktywności w sferze pracy i wypoczynku oraz optymalizacji tego procesu dla jego większej efektywności.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

5. Regiony turystyczne Polski

Cel kształcenia: nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie przeprowadzania delimitacji regionów turystycznych Polski z uwzględnieniem różnorodnych uwarunkowań i czynników, a także charakterystyki i oceny walorów poszczególnych regionów wypoczynkowo-rekreacyjnych, edukacyjno-poznawczych i metropolitalnych.

Treści merytoryczne: uwarunkowania walorów turystycznych polski. przegląd walorów i atrakcji turystycznych polski w układzie funkcjonalnym; regionalizacja turystyczna polski i jej problemy; makroregiony i regiony turystyczne; przegląd wybranych regionów turystycznych: wypoczynkowo-rekreacyjnych i edukacyjno-poznawczych; regiony turystyczne metropolitalne; ruch turystyczny w wybranych regionach i jego skutki; wpływ turystyki na rozwój gospodarczy wybranych regionów.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): system regionalizacji turystycznej Polski; potrzebę rozwoju turystyki i rekreacji zgodnie z koncepcją rozwoju zrównoważonego; aktualnie dyskutowane w literaturze naukowej problemy z turystyki.

Umiejętności (potrafi): zastosować zaawansowane techniki i narzędzia badawcze oraz biegle wykorzystać literaturę naukową w zakresie dyscyplin naukowych właściwych dla kierunku studiów; planować i przeprowadzać eksperymenty i pomiary, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, w tym: rozwijania dorobku zawodu, podtrzymywania etosu

zawodu, przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

6. Regiony turystyczne świata

Cel kształcenia: przekazanie wiedzy na temat głównych światowych turystycznych regionów recepcyjnych.

Treści merytoryczne: w części audytoryjnej prezentacja multimedialna przez dwuosobowe zespoły wybranych regionów turystycznych świata zgodnie z wytycznymi prowadzącego; wykorzystanie zdjęć, grafik, filmów (również z własnych wyjazdów); dyskusja nad trzema wybranymi prezentacjami; w części projektowej opracowanie programu wyjazdu turystycznego do prezentowanego regionu zgodnie z wytycznymi prowadzącego; podstawowe informacje na temat rozwoju turystyki światowej i jej wpływu na kształtowanie się regionów turystycznych na świecie; wpływ sytuacji geopolitycznej na funkcjonowanie regionów turystycznych; kryteria wyróżniania oraz definicja regionu turystycznego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): regiony turystyczne świata.

Umiejętności (potrafi): planować i przeprowadzać eksperymenty i pomiary, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski związane z problematyką regionów turystycznych świata.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wzięcia odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego i środowiska naturalnego Europy i świata.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

7. Socjologia i pedagogika czasu wolnego

Cel kształcenia: zapoznanie z teoretycznymi aspektami pedagogiki czasu wolnego.

Treści merytoryczne: metodyka badań czasu wolnego. formy spędzania czasu wolnego; wpływ środowiska rodzinnego, szkoły, instytucji kulturalnych i mediów na wykorzystanie i spędzanie czasu wolnego. przemiany społeczne a czas wolny; internet i gry komputerowe, wolontariat jako forma spędzania czasu wolnego; zapobieganie przejawom niewłaściwego spędzania czasu wolnego; animacja czasu wolnego w turystyce; pedagogika czasu wolnego; historia problematyki czasu wolnego; czas wolny w życiu współczesnego człowieka; wymiary i funkcje czasu wolnego; rola w wychowaniu do wczasów specjalisty turystyki i rekreacji.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): społeczne uwarunkowania aktywności w czasie wolnym, wpływ zachowań wolnoczasowych (turystyki i rekreacji) na społeczeństwo.

Umiejętności (potrafi): krytycznie analizować dane z zakresu zjawisk społecznych i pedagogiki w turystyce i rekreacji; zidentyfikować uwarunkowania społeczne i kulturowe potrzeb i oczekiwań jednostki oraz grupy społecznej w obszarze czasu wolnego, związanego z turystyką i rekreacją; komunikować się i współpracować w obszarze turystyki i rekreacji.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): umiejętnego planowania własnej pracy, ustalania hierarchii wartości działań, inspiracji otoczenia do aktywnego uczestnictwa w działaniach grupowych podejmujących aktywność wolnoczasową w obszarze turystyki i rekreacji.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH

1. Funkcja turystyczna i rekreacyjna terenów przemysłowych

Cel kształcenia: dostarczenie podstawowej wiedzy teoretycznej i praktycznej z zakresu sposobów i metod wykorzystania turystyczno-rekreacyjnego terenów przemysłowych i poeksploatacyjnych.

Treści merytoryczne: społeczne postawy wobec środowiska przyrodniczego na zdegradowanych terenach przemysłowych na wybranych przykładach; studium funkcjonalnych i dysfunkcyjnych przykładów rozwiązań rekultywacyjnych; zasady projektowania funkcji turystyczno-rekreacyjnej terenów przemysłowych; identyfikacja i definiowanie stopnia dysfunkcji terenów zdegradowanych; krajobrazy przekształcone; metody rekultywacji terenów przemysłowych i poeksploatacyjnych; przyrodnicze i ekonomiczne podstawy doboru metod rekultywacji; czynniki i kryteria wyboru właściwego kierunku rekultywacji; klasyfikacja i przykłady kierunków rekultywacji na rzecz rozwoju turystyki i rekreacji; podstawy rekultywacji terenów w kierunku wodnym; studium predyspozycji terenów do pełnienia funkcji turystyczno-rekreacyjnej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): społeczne i ekonomiczno-gospodarcze uwarunkowania rozwoju turystyki i rekreacji na terenach przemysłowych.

Umiejętności (potrafi): umiejętnie wykorzystać zdobytą wiedzę w celu rozwiązywania problemów związanych z przywracaniem funkcji ekologicznej i użytkowej terenów przemysłowych ze szczególnym uwzględnieniem funkcji turystyczno-rekreacyjnej; samodzielnie planować działań turystycznych i rekreacyjnych na terenach przemysłowych z wykorzystaniem różnych metod ich rekultywacji.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): współpracy z ekspertami i poszerzania wiedzy własnej dla ochrony i kształtowania zasobów środowiska naturalnego.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

2. Gry rekreacyjne – tenis ziemny

Cel kształcenia: nabycie umiejętności ruchowych z zakresu tenisa; zapoznanie z podstawowymi wiadomościami z teorii gier sportowych, a w szczególności tenisa.

Treści merytoryczne: podstawowa terminologia w tenisie, przepisy gry w tenisa, zasady bhp podczas zajęć; doskonalenie sposobów poruszania się po korcie bez piłki. doskonalenie uderzeń piłki forhendem i bekhendem; doskonalenie odbić piłki po linii i po krosie top spinem oraz po linii i po krosie szlajsem; doskonalenie gry przy siatce; doskonalenie serwisu z dołu oraz z góry; doskonalenie dokładności gry na korcie; rozgrywanie meczów do 2 wygranych setów; doskonalenie poruszania się po korcie oraz wytrzymałości szybkościowej, wszechstronny rozwój sprawności motorycznej studentów, promowanie zdrowego stylu życia poprzez podejmowanie aktywności fizycznej – tenisa.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): elementarną terminologię z zakresu tenisa; technikę wykonania elementów technicznych z tenisa ziemnego; podstawowe zasady bezpiecznej organizacji zajęć z tenisa.

Umiejętności (potrafi): zaprezentować podstawowe umiejętności techniczne z tenisa; wykorzystać właściwe rozwiązania techniczno-taktyczne podczas gry w tenisa.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): planowania własnej pracy; optymalnej realizacji zadań, zgodnie z możliwościami ruchowo- rekreacyjnymi grup i jednostek.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

3. Metodologia badań w turystyce

Cel kształcenia: metodologia badań w szeroko pojętej turystyce, ze szczególnym uwzględnieniem: różnych modeli badawczych oraz metod, technik i narzędzi badawczych.

Treści merytoryczne: etapy badań a struktura pracy; przygotowanie warsztatu badawczego: cel i przedmiot badań, problemy badawcze i hipotezy robocze, zmienne i wskaźniki do badań, metody, techniki i narzędzia badawcze, charakterystyka próby badawczej, sposoby doboru próby do badań, organizacja i teren badań; prezentacja wyników badań (tablice statystyczne i wykresy); organizacja warsztatu pisarstwa naukowego; konstruowanie narzędzi badawczych; przygotowanie materiału pochodzącego z badań do analizy ilościowej i jakościowej (kontrola i weryfikacja zebranego materiału, grupowanie materiału uzyskanego z badań, skalowanie); kodyfikacja (konstrukcja klucza kodyfikacyjnego, arkusze zbiorcze oraz operacje statystyczne, prosta prezentacja statystyczna wyników badań).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): fachową terminologię i metodologię badań skutków aktywności ruchowej oraz wybrane metody i narzędzia opisu zjawisk występujących w obrębie turystyki i rekreacji; techniki pozyskiwania danych na potrzeby badań w zakresie turystyki i rekreacji, również z wykorzystaniem narzędzi statystycznych i informatycznych.

Umiejętności (potrafi): formułować i weryfikować tezy badawcze, stosując podstawowe testy statystyczne do analizy wyników badań; współpracować przy planowaniu i realizacji zadań badawczych w zakresie turystyki i rekreacji; planować i realizować projekty badawcze oraz analizować związki turystyki w zakresie użytkowania środowiska przyrodniczego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): systematycznej aktualizacji wiedzy z zakresu metodologii i jej praktycznego zastosowania w badaniach; inspirowania i organizować procesu uczenia się innych przez całe życie; samodoskonalenia przez całe życie.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

4. Organizacja turystyki w Polsce i na świecie

Cel kształcenia: zapoznanie z zasadami funkcjonowania krajowych oraz wybranych zagranicznych i międzynarodowych organizacji i struktur zarządzania turystyką.

Treści merytoryczne: szczegółowe kompetencje i zadania wybranych lokalnych i regionalnych organizacji turystycznych, funkcjonujących w obrębie administracji publicznej oraz w sferze organizacji pozarządowych; systemem organizacji turystyki w Polsce oraz podstawy prawne jej rozwoju (w ujęciu instytucjonalnym); omówienie głównych krajowych organizacji funkcjonujących w sferze turystyki; przedstawienie zadań administracji publicznych w zakresie jej wpływu na sferę turystyki; charakterystyka wybranych zagranicznych i międzynarodowych organizacji turystycznych. *Efekty uczenia się:*

Wiedza (zna i rozumie): strukturę organizacyjną turystyki w Polsce; wybrane zagraniczne i międzynarodowe organizacje turystyczne; metody i narzędzia oraz systemy organizacji turystyki w Polsce i na świecie; dane empiryczne, na których opiera prace badawcze, działania gospodarcze i organizacyjne.

Umiejętności (potrafi): określić kompetencje wybranych struktur organizacyjnych turystyki oraz dopasować je do swoich potrzeb związanych z pracą zawodową lub inną aktywnością turystyczną.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): zachowania norm etycznych w funkcjonowaniu struktur organizacyjnych turystyki.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

5. Planowanie turystyczne

Cel kształcenia: zapoznanie z uwarunkowaniami i procedurą planowania turystyki w aspekcie przestrzennym i strategicznym.

Treści merytoryczne: polityka, prognozowanie i planowanie w turystyce; system i organizacja planowania przestrzennego w Polsce na różnych poziomach administracyjnych; system i organizacja planowania strategicznego ze szczególnym uwzględnieniem strategii rozwoju turystyki na różnych szczeblach administracyjnych Polski; planowanie turystyczne – podstawy, zasady, funkcje i znaczenie. Analiza, interpretacja i ocena dokumentów planistycznych i strategicznych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady, metody, narzędzia i reguły planowania przestrzennego i strategicznego oraz przestrzenne i społeczno-ekonomiczne uwarunkowania turystyki.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie analizować, interpretować i oceniać dokumentację planistyczną na potrzeby właściwego programowania rozwoju turystyki.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): systematycznego aktualizowania i podnoszenia poziomu wiedzy związanej z planowaniem rozwoju turystyki.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

6. Plenerowe formy rekreacji

Cel kształcenia: zdobycie wiedzy na temat form rekreacji realizowanych w plenerze oraz wpływu środowiska przyrodniczego na zdrowie uczestników tych form.

Treści merytoryczne: wpływ plenerowej aktywności fizycznej na szeroko rozumiane zdrowie człowieka: aromaterapia, koloroterapia, helioterapia. charakterystyka wybranych form rekreacji plenerowej: jogging, biegi przełajowe, zgadywanki terenowe, golf, tenis, łyżwiarstwo, narciarstwo zjazdowe i biegowe, jazda na rowerze, siatkówka plażowa, paintball, parki linowe, jazda na rolkach, żeglarstwo, wędkarstwo, kajakarstwo; praktyczne zajęcia z wybranych form rekreacji plenerowej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): biologiczne podstawy plenerowych form rekreacji; fachową terminologię w tym zakresie oraz zasady działania i obsługi sprzętu wykorzystywanego w tym obszarze; psychologiczne i społeczne uwarunkowania uprawiania plenerowych form rekreacji; wartości prozdrowotne plenerowych form rekreacji.

Umiejętności (potrafi): tworzyć, realizować oraz modyfikować programy zajęć rekreacji plenerowej tak, by zaspokoić potrzeby uczestników tych zajęć.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): planowania pracy własnej w obszarze rekreacyjnych zajęć plenerowych; poszukiwania optymalnych w obszarze rekreacji realizowanej w plenerze; identyfikowania oddziaływania plenerowych form rekreacji na jej uczestników oraz środowisko przyrodnicze i kulturowe i zachowania go w niezmiennym stanie.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

7. Praca magisterska

Cel kształcenia: twórcze i innowacyjne zastosowanie wiedzy z zakresu studiowanego kierunku; definiowanie i rozwiązywanie problemu badawczego i metodologicznego zgodnie z postawioną hipotezą; korzystanie z aparatury oraz innych metod i narzędzi służących realizacji tematu i założeń pracy magisterskiej; syntetycznie opracowuje wyniki oraz krytycznie przegląda literaturę fachową; wykazuje odpowiedzialność za pracę własną oraz podnoszenie kompetencji zawodowych i osobistych.

Treści merytoryczne: mówienie koncepcji realizacji pracy; przygotowanie do korzystania z literatury naukowej dotyczącej realizowanego zadania; gromadzenie materiałów literaturowych; przedstawienie planu realizacji pracy; wybór źródeł literaturowych i redagowanie poszczególnych rozdziałów pracy dyplomowej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): wybrane metody i narzędzia służące definiowaniu i rozwiązywaniu problemu badawczego zgodnie z postawioną hipotezą; techniki pozyskiwania danych z wykorzystaniem narzędzi statystycznych ze źródeł rozproszonych oraz metodologię przygotowania i napisania pracy naukowej.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie napisać pracę badawczą z wykorzystaniem konkretnych rozwiązań metodycznych i zastosowania ich w praktyce w celu uzyskania wyników i końcowego wniosku; przygotować wystąpienie ustne w zakresie prac badawczych z wykorzystaniem różnych środków komunikacji werbalnej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): systematycznego aktualizowania wiedzy z obszaru nauk związanych z turystyką i rekreacją i jej praktyczne zastosowania.

Forma prowadzenia zajęć: praca dyplomowa.

8. Protokół dyplomatyczny

Cel kształcenia: poznanie podstawowych zasad protokołu dyplomatycznego.

Treści merytoryczne: protokół dyplomatyczny: pojęcie, zadania i struktura. dyplomacja: rodzaje i funkcje; przywileje i immunitety dyplomatyczne. symbole i ceremonie państwowe; order i odznaczenia; przyjęcia dyplomatyczne, etykieta przy stole. zasady savoir vivre; precedencja; charakterystyka ceremonii państwowych; elegancja ubioru. wizytówki, upominki i kwiaty; prezentacja opracowanej wizytówki; formy grzecznościowe; rozmowy; wystąpienia publiczne; autoprezentacja; korespondencja urzędowa.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): reguły obowiązujące w kontaktach międzyludzkich; zasady zachowania się w sytuacjach zawodowych i towarzyskich; dobre obyczaje obowiązujące w protokole dyplomatycznym oraz życiu codziennym.

Umiejętności (potrafi): sprawnie posługiwać się normami i regułami dobrego wychowania w celu nawiązania kontaktów zawodowych i rozwiązywania ewentualnych problemów; umiejętnie wykorzystywać zdobytą wiedzę z zakresu szeroko rozumianego protokołu dyplomatycznego zarówno w życiu zawodowym jak i towarzyskim.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dbałości o prestiż związany z wykonywaniem pracy w branży turystycznej i rekreacyjnej, stosując zasady dobrego wychowania oraz respektując reguły i normy protokołu dyplomatycznego.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

9. Przedmiot do wyboru: blok zdrowotno-ruchowy I

9a. Fitness i rekreacja w wodzie

Cel kształcenia: przekazanie podstawowych informacji z teorii i metodyki fitnessu i rekreacji w wodzie; poznanie różnego rodzaju zabaw, gier i ćwiczeń w wodzie przeznaczonych dla różnych grup wiekowych; nabycie umiejętności samodzielnego prowadzenia podstawowych zajęć rekreacyjnych w wodzie, w formie zabawowej, sportowej i terapeutycznej.

Treści merytoryczne: gry i zabawy oswojające ze środowiskiem wodnym dla dzieci młodszych; gry i zabawy ruchowe w wodzie płytkiej (do 1,2 m głębokości); zabawy i gry ruchowe w wodzie, z przyborami; AQUA AEROBIC – ćwiczenia w wodzie z wykorzystaniem choreografii; pływanie rekreacyjne z formami treningu wytrzymałościowo – wzmacniającego; rodzinne formy aktywności ruchowej w wodzie; zabawy i konkursy z elementami pływania i nurkowania w wodzie głębokiej; gry w wodzie z wykorzystaniem elementów gier zespołowych; ćwiczenia relaksacyjne i terapia w wodzie z elementami koncepcji Halliwick.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): psychologiczne i społeczne uwarunkowania uczestnictwa w zajęciach ruchowych, w tym w fitnessie oraz rekreacji w wodzie, prozdrowotne znaczenie wodnych form rekreacji i fitnessu.

Umiejętności (potrafi): przygotować oraz przeprowadzić zajęcia z zakresu fitnessu oraz zajęcia rekreacyjne w wodzie z uwzględnieniem potrzeb uczestników indywidualnych, jak i grupowych; modyfikować wcześniej przygotowane programy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny posiadanej wiedzy w zakresie wodnych form rekreacji oraz fitness, ustalania hierarchii wartości i działań w realizacji podejmowanych zadań z tego obszaru aktywności ruchowej.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

9b. Pływanie z elementami ratownictwa

Cel kształcenia: poznanie zasad bezpiecznego korzystania ze środowiska wodnego; przekazanie wiadomości dotyczących właściwości wody i wpływu środowiska wodnego na organizm człowieka w zakresie podtrzymania zdrowia i sprawności fizycznej; przekazanie wiedzy na temat relacji między wiekiem, zdrowiem, aktywnością fizyczną, sprawnością motoryczną kobiet i mężczyzn; opanowanie umiejętności ruchowych, doskonalenie techniki w zakresie dyscypliny pływania i wykorzystania ich w organizowaniu czasu wolnego; zapoznanie z podstawowymi technikami ratownictwa wodnego.

Treści merytoryczne: doskonalenie umiejętności pływackich; adaptacja do warunków środowiska wodnego; opanowanie standardowych technik pływania stylem grzbietowym, kraulem i klasycznym; opanowanie techniki skoku startowego ze słupka; podnoszenie sprawności i wydolności fizycznej; podstawowe techniki ratownicze; bezpieczeństwo korzystania ze środowiska wodnego oraz korzyści zdrowotne wynikające z uprawiania pływania.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): pozytywny wpływ ćwiczeń fizycznych na organizm człowieka oraz sposoby podtrzymania zdrowia i sprawności fizycznej; główne zasady bezpieczeństwa obowiązujące na obiektach pływalni oraz przepisy związane z rekreacją i sportem pływackim.

Umiejętności (potrafi): kreować i realizować pływackie zajęcia rekreacyjne i sportowe; bezpiecznie korzystać z obiektów pływalni i sprzętu pływackiego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): współdziałania z innymi uczestnikami zajęć pływackich, szybkiego komunikowania się oraz podjęcia odpowiedzialności za wykonywanie wyznaczonych zadań.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

9c. Tańce ludowe i towarzyskie

Cel kształcenia: zapoznanie z zagadnieniami teoretycznymi i praktycznymi tańców ludowych i towarzyskich; przygotowanie do wykorzystania form muzyczno-ruchowych, tańców ludowych, narodowych i nowoczesnych w pracy z różnymi grupami wiekowymi; nabycie umiejętności technicznych w zakresie tańców ludowych i towarzyskich, a także organizowania i prowadzenia zajęć ruchowych opartych na technikach tanecznych.

Treści merytoryczne: teoretyczne podstawy tańca; historia tańca w Polsce i na świecie; ćwiczenia utanczniające; taneczne zabawy integracyjne; nauka podstawowych elementów wybranych tańców: narodowych, regionalnych, standardowych, latynoamerykańskich, nowoczesnych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): rangę zajęć rytmiczno-ruchowych i tanecznych w promocji zdrowia i kultury fizycznej oraz ich wartość społeczną; psychospołeczne uwarunkowania tego typu aktywności ruchowej.

Umiejętności (potrafi): kreować, realizować oraz modyfikować programy zajęć tanecznych dla jednostek i grup społecznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny posiadanej wiedzy w zakresie umiejętności tanecznych, ustalania hierarchii wartości i działań w realizacji podejmowanych zadań, w tym zasięgania opinii ekspertów z zakresu zajęć rytmiczno-tanecznych.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

10. Przedmiot do wyboru: blok ekologiczny I

10a. Geoturystyka i geoparki

Cel kształcenia: zapoznanie z wiedzą na temat form powierzchni Ziemi i ich budowy geologicznej wykorzystywanych w turystyce, sposobów ich ochrony i przystosowania dla potrzeb turystyki; kształcenie ma na celu zdobycie umiejętności identyfikacji i waloryzacji obiektów przyrody nieożywionej

dla potrzeb geoturystyki.

Treści merytoryczne: zasady wyznaczania szlaków turystycznych w obiektach geoturystycznych na przykładach; charakterystyka walorów turystycznych wybranych form powierzchni Ziemi w geoparkach w Polsce i na świecie.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu pojęcia związane z geoturystyką; specyfikę obiektów geoturystycznych, w tym o geoparków w Polsce i na świecie; etapy tworzenia produktu geoturystycznego zgodnie z koncepcją rozwoju zrównoważonego.

Umiejętności (potrafi): identyfikować i poddawać ocenie obiekty geoturystyczne oraz formułować wnioski w zakresie interakcji pomiędzy geoturystyką a środowiskiem przyrodniczym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): identyfikacji znaczenia obiektów przyrody nieożywionej dla aktywności turystycznej i poznawczej człowieka oraz podjęcia odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa przyrodniczego.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

10b. Podstawy waloryzacji środowiska

Cel kształcenia: zapoznanie z podstawowymi zasadami oceny środowiska przyrodniczego w kontekście ochrony zasobów naturalnych oraz rozwoju gospodarczego, w tym na potrzeby turystyki i rekreacji.

Treści merytoryczne: zasady inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej wybranego terenu; ocena uwarunkowań przyrodniczych i przydatności wybranego terenu na potrzeby rekreacji; opracowanie planów rekreacyjnego zagospodarowania terenu.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu aktualne problemy lokalnych uwarunkowań przyrodniczych, znaczenie podejmowania działań ochronnych w rozwoju gospodarczym, w szczególności w obszarze turystyki i rekreacji.

Umiejętności (potrafi): oszacować walory terenu na podstawie istniejących wyników inwentaryzacji przyrodniczej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): oceny istoty środowiska przyrodniczego na potrzeby ochrony zasobów naturalnych i w kontekście wielokierunkowego oddziaływania turystyki i rekreacji.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

10c. English in ecotourism

Cel kształcenia: kształtowanie i rozwijanie kompetencji językowych, pozwalających na rozumienie, tłumaczenie i posługiwanie się leksyką specjalistyczną z zakresu danego kierunku studiów.

Treści merytoryczne: ecosystem and population ecology; flora and fauna (species properties); nature conservancy; sustainable travel; physical, social, behavioural, and psychological impacts; analysis of English text on ecotourism and related issues; thematic vocabulary; students' design of information leaflet.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): aktualne problemy wynikające z wzajemnych zależności między turystyką a środowiskiem naturalnym, potrzebę zrównoważonego rozwoju turystyki.

Umiejętności (potrafi): formułować w języku angielskim poglądy i wnioski na temat interakcji pomiędzy turystyką a środowiskiem przyrodniczym w oparciu o analizę materiałów źródłowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): identyfikacji zagrożenia generowanego przez turystykę względem środowiska naturalnego, ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa środowiska naturalnego kraju i świata.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

11. Przedmiot do wyboru: blok społeczno-kulturowy I

11a. Geografia i turystyka sakralna

Cel kształcenia: zapoznanie z turystyką sakralną w Polsce i na świecie.

Treści merytoryczne: zagadnienia dotyczące znaczenia i roli miejsc sakralnych w kulturze i religii, ich wpływu na turystykę oraz istotnych aspektów związanych z ich ochroną i propagowaniem.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): metody, narzędzia oraz systemy organizacji i obsługi sektora usług turystycznych w obszarze turystyki sakralnej.

Umiejętności (potrafi): oceniać przydatność oraz wykorzystywać wiedzę z zakresu norm prawnych i zjawisk społeczno-ekonomicznych w obszarze turystyki sakralnej, analizując skuteczność jej zastosowania.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykazywania się odpowiedzialnością za własne przygotowanie zawodowe w branży turystyki sakralnej oraz ma poczucie odpowiedzialności wobec ludzi i grup społecznych, dla dobra których stara się działać, wykorzystując te cechy do kreowania postaw przedsiębiorczych w zakresie turystyki sakralnej.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

11b. Ochrona krajobrazu na terenach wiejskich

Cel kształcenia: zapoznanie z problematyką ochrony krajobrazu; kształtowanie prawidłowych postaw w relacjach z otaczającą przyrodą i krajobrazem.

Treści merytoryczne: przyrodnicze i kulturowe wartości krajobrazu Polski; Europejska Konwencja Krajobrazowa; formy i przyczyny degradacji krajobrazu oraz krajowa polityka w zakresie jego ochrony; formy ochrony krajobrazu; krajobraz obszarów miejskich i wiejskich; procesy kształtujące współczesny wiejski krajobraz kulturowy: urbanizacja, industrializacja, zaprzestanie gospodarki rolnej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): metody, narzędzia oraz systemy organizacji i obsługi sektora usług turystycznych na terenach wiejskich, a także techniki badania zjawisk w obszarze ochrony krajobrazu i przyczyn jego degradacji.

Umiejętności (potrafi): identyfikować zagrożenia związane z rozwojem turystyki na obszarach wiejskich oraz wykorzystać akty prawne i literaturę do opracowywania zagadnień dotyczących ochrony krajobrazu, zastosować wybrane metody waloryzacji krajobrazu na potrzeby rozwoju turystyki.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): społecznej, zawodowej i etycznej odpowiedzialności za podjęte działania w branży turystyczno-rekreacyjnej wpływające na kształtowanie krajobrazu.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

11c. Fotografia krajoznawcza

Cel kształcenia: zapoznanie z podstawową wiedzą teoretyczną i praktyczną z zakresu obsługi cyfrowych aparatów fotograficznych zarówno kompaktowych, jak i lustrzanek cyfrowych podczas wypraw turystycznych.

Treści merytoryczne: fotografia jako nieodzowny składnik turystyki krajoznawczej; cele fotografii krajoznawczej; techniki fotograficzne związane z fotografią krajobrazu, fauny, flory oraz fotografią architektury; zasady kadrowania; fotografia wieloujęciowa oraz HDR-y; wady i zalety poszczególnych typów aparatów oraz obiektywów; zasady korzystania ze statywów oraz innych udogodnień fotograficznych m. in. lamp błyskowych; zasady katalogowania i archiwizacji zdjęć.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): metody i narzędzia oraz techniki i możliwości wykorzystania sprzętu fotograficznego w obszarze turystyki.

Umiejętności (potrafi): dokonać właściwego doboru odpowiedniego osprzętu fotograficznego do realizacji zamierzonego celu w obszarze turystyki.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności związanych z fotografią krajoznawczą i jej zastosowaniem w turystyce i rekreacji.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

12. Przedmiot do wyboru: blok agroturystyczny

12a. Pies w hodowli i rekreacji

Cel kształcenia: poznanie zasad prawidłowego obchodzenia się z psami oraz przygotowanie ich do pracy w szeroko pojętej rekreacji.

Treści merytoryczne: potrzeby życiowe psa w kontekście wykonywanej przez niego pracy; demonstracja, jak należy odczytywać sygnały wysyłane przez psa; zasady i metody pracy z psami wykorzystywanymi przez ludzi w celach rekreacyjnych; zasady przygotowania psów do pełnienia określonych ról, w kontekście ich predyspozycji gatunkowych i rasowych, z zachowaniem dobrostanu.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady dotyczące organizowania i funkcjonowania turystyki na obszarach wiejskich z udziałem psów.

Umiejętności (potrafi): kreować, realizować oraz modyfikować programy szkolenia i przygotowywania psów do różnych zadań rekreacyjno-ruchowych dla jednostek i grup społecznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialności za otaczający go świat ożywiony, identyfikacji różnych sfer oddziaływania turystyki i aktywności ruchowo-rekreacyjnej z wykorzystaniem psa.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

12b. Kuchnia survivalowa

Cel kształcenia: nabycie wiedzy na temat możliwości pozyskania żywności z alternatywnych źródeł z zachowaniem dbałości o zdrowie człowieka w warunkach survivalowych.

Treści merytoryczne: techniki przygotowania oraz przetwarzania i przechowywania żywności w terenie; sprzęt konieczny w kuchni survivalowej; techniki rozpalania ognia; dopasowanie jadłospisu do możliwości terenu.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): jadalne oraz zagrażające zdrowiu człowieka gatunki roślin, grzybów, zwierząt, występujące w warunkach naturalnych, przydatnych w organizacji turystyki na obszarach przewidzianych do uprawiania survivalu.

Umiejętności (potrafi): rozpoznać i wykorzystać dziko występujące organizmy jako źródło pożywienia; analizuje przydatność siedliska do pozyskania gatunków jadalnych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialnego korzystania z żywych zasobów roślin, grzybów i zwierząt dziko występujących podejmując odpowiedzialność za zdrowie jednostki i grupy.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

12c. Ogrody wodne

Cel kształcenia: nabycie wiedzy dotyczącej projektowania, budowy i prawidłowego utrzymania ogrodów wodnych jako elementu zwiększającego atrakcyjność turystyczną; zapoznanie z gatunkami roślin i zwierząt spotykanych w ogrodach wodnych.

Treści merytoryczne: woda w krajobrazie ukształtowanym przez człowieka jako atrakcja turystyczna o charakterze przyrodniczym i antropogenicznym; funkcje poznawcze, estetyczne, duchowe i rekreacyjne ogrodów wodnych; podstawowe zasady sadzenia i tworzenia kompozycji roślinnych w ogrodach wodnych; sposoby uprawy i ochrony wybranych gatunków/odmian roślin; zabiegi pielęgnacyjne w ogrodzie wodnym na przestrzeni całego roku; równowaga biologiczna w ogrodzie wodnym, a walory estetyczne; przegląd i hodowla wybranych gatunków i odmian ryb ozdobnych - transport, wsiedlanie, opieka w trakcie roku.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady funkcjonowania, użytkowania i pielęgnacji ogrodów wodnych, jako elementu stanowiącego atrakcję turystyczną lub zwiększającego atrakcyjność turystyczną gospodarstwa wiejskiego.

Umiejętności (potrafi): identyfikować i rozwiązywać złożone problemy związane z rolą ogrodów wodnych w zaspokajaniu potrzeb wypoczynkowych stosując właściwe narzędzia i metody analityczne.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wzięcia odpowiedzialności za doskonalenie swoich umiejętności związanych z tworzeniem i pielęgnacją ogrodów wodnych jako obiektów podnoszących atrakcyjność krajobrazową terenu.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

13. Przedmiot do wyboru: blok zdrowotno-ruchowy II

13a. Biologiczne aspekty przyrodolecznictwa i medycyny alternatywnej

Cel kształcenia: poznanie roślin korzystnie oddziałujących na organizm człowieka, substancji biologicznie czynnych i ich zastosowanie w medycynie alternatywnej.

Treści merytoryczne: historia roślin zielarskich oraz ich użytkowanie; występowanie roślin zielarskich rosnących na stanowiskach naturalnych w Polsce, Europie i świecie; metody uprawy tego typu gatunków; sposoby pozyskiwania materiału roślinnego; charakterystyka surowców zielarskich: ziele, liście, cebule, pąki kwiatowe, nasiona, owoce, korzenie i kłącza na przykładzie roślin pozyskiwanych ze stanowisk naturalnych; zawartość substancji czynnych: olejki eteryczne, glikozydy, alkaloidy, gorycze, śluz, garbniki, żywice, kwasy organiczne, fitoncydy; wymagania klimatyczne i glebowe ziół; zbiór, suszenie, przechowywanie, przygotowanie do obrotu; wykorzystanie roślin zielarskich: w przetwórstwie, przemyśle, gospodarstwie domowym i medycynie alternatywnej; rośliny w hortiterapii, chromoterapii i aromaterapii; wykorzystania świeżych i suszonych surowców oraz ich mieszanek w gospodarstwie domowym, przetwórstwie i w lecznictwie.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): rolę i znaczenie roślin zielarskich w życiu człowieka i możliwości ich zastosowania w przedsięwzięciach turystycznych i rekreacyjnych

Umiejętności (potrafi): sformułować i zrealizować program działań zmierzających do zaspokojenia

potrzeb klienta w zakresie przyrodolecznictwa jako aktywności rekreacyjnej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podjęcia odpowiedzialności za zachowanie bioróżnorodności roślin leczniczych w uprawie i w środowisku naturalnym oraz przekazywania umiejętności wzbogacania diety człowieka w surowce lecznicze.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

13b. Turystyka podwodna

Cel kształcenia: zdobycie podstawowej wiedzy z zakresu planowania wypraw nurkowych, doboru odpowiedniego sprzętu, znajomości uwarunkowań prawnych, znajomości zasad bezpieczeństwa, znajomości flory i fauny podwodnej.

Treści merytoryczne: charakterystyka sprzętu używanego w turystyce podwodnej; zasady bezpieczeństwa; najczęstsze choroby i urazy związane z nurkowaniem; charakterystyka walorów przyrodniczych w akwenach polskich; flora i fauna wód ciepłych i raf koralowych; zatopione przedmioty i konstrukcje jako forma uatrakcyjnienia nurkowania; turystyka podlodowa i jaskiniowa; łowiectwo podwodne i fotografia podwodna; archeologia podwodna; ekologiczne i społeczne następstwa turystyki podwodnej; regulacje prawne dotyczące nurkowania; popularne miejsca wypraw nurkowych w Polsce i na świecie; przegląd ważniejszych imprez nurkowych w Polsce i na świecie; wiodące organizacje nurkowe; zasady organizacji wyprawy podwodnej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): fachową terminologię z zakresu turystyki podwodnej i jej aspektów ekologicznych.

Umiejętności (potrafi): zaplanować imprezę turystyki podwodnej uwzględniając potrzeby uczestników, wymagania sprzętowe i zapewnienie bezpieczeństwa.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): ochrony środowiska naturalnego w kontekście rozwoju turystyki podwodnej, odpowiedzialności za zachowanie ekosystemów podwodnych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

13c. Turystyka zdrowotna

Cel kształcenia: rozszerzenie wiedzy i umiejętności w zakresie aktywności zdrowotno- ruchowej.

Treści merytoryczne: formy i motywy turystyki zdrowotnej; czynniki kształtujące rozwój turystyki zdrowotnej; nowe trendy na rynku turystycznym w zakresie turystyki zdrowotnej; turystyka uzdrowiskowa – rys historyczny, jej istota, rodzaje metod leczniczych i potencjał usługowy; polityka uzdrowisk w Polsce i w wybranych państwach europejskich; SPA i Wellnes jako nurt turystyki zdrowotnej, charakterystyka miejscowości uzdrowiskowych w Polsce i na świecie; projekt imprezy z zakresu turystyki zdrowotnej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): biologiczne uwarunkowania i skutki aktywności ruchowej oraz fachową terminologię i metodologię badania skutków aktywności ruchowej w obszarze rekreacji.

Umiejętności (potrafi): sformułować i zrealizować program działań zmierzających do zaspokojenia potrzeb klienta w zakresie turystyki zdrowotnej poprzez zachowania turystyczne i rekreacyjne wykorzystując umiejętność stosowania technik efektywnego komunikowania się.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): pogłębiania świadomości poziomu swojej wiedzy i umiejętności w obszarach związanych z turystyką zdrowotną.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

14. Przedmiot do wyboru: blok ekologiczny II

14a. Ekologia krajobrazu

Cel kształcenia: przekazanie podstaw wiedzy o funkcjonowaniu krajobrazu oraz o metodach badania jego struktury i dynamiki.

Treści merytoryczne: podstawowe definicje, terminologia ekologii krajobrazu; elementy krajobrazu, geokomponenty, przestrzenne jednostki przyrodnicze; model płatów, korytarzy i tła krajobrazowego; biogeograficzna teoria wysp, wyspy środowiskowe; granice, ekotony i bariery w krajobrazie; praktyczne zastosowanie badań krajobrazowych w turystyce i rekreacji; czytanie krajobrazu - identyfikacja naturalnych i kulturowych elementów krajobrazu w różnych warunkach siedliskowych i przy różnym poziomie przeobrażeń antropogenicznych, ocena wartości poszczególnych elementów oraz współczesne zagrożenia dla nich; korytarze ekologiczne; metoda wielozmysłowej percepcji krajobrazu (percepcja wzrokowa, słuchowa, dotykowa, węchowa, ruchowa); pozytywne i negatywne sygnały wytwarzane przez krajobraz i jego elementy i ich przydatność w ocenie krajobrazu na potrzeby rekreacji; metodyka

audytu krajobrazowego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady planowania badań dotyczących użytkowania krajobrazu dla turystyki i rekreacji.

Umiejętności (potrafi): zaplanować i zrealizować użytkowanie krajobrazu dla celów turystyki i rekreacji stosując właściwe narzędzia i metody analityczne.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): identyfikacji różnych sfery oddziaływania turystyki i aktywności ruchowo-rekreacyjnej jednostki i grup społecznych, odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego i środowiska naturalnego regionu, kraju, Europy i świata.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

14b. Gatunki obce w przyrodzie

Cel kształcenia: poznanie zagrożeń jakie niesie introdukcja obcych gatunków roślin i zwierząt.

Treści merytoryczne: definicje i pojęcia związane z ekspansją, gatunkami inwazyjnymi oraz introdukcją; kierunki oraz sposoby przedostawania się obcych gatunków roślin i zwierząt; rola turystyki w rozszerzaniu zasięgu występowania gatunków; skutki ekologiczne i ekonomiczne wynikające z pojawienia się gatunków obcych; zagrożenia terenów chronionych; sposoby zapobiegania przedostawaniu się nowych gatunków; konwencje oraz regulacje prawne; metody i techniki poboru prób materiału biologicznego oraz zastosowanie ich w praktyce; przykłady gatunków obcych, sposobów zawleczenia i konsekwencji ich występowania dla gatunków autochtonicznych i środowiska.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady planowania badań dotyczących ekspansji gatunkami inwazyjnymi oraz wykorzystania odpowiednich technik i narzędzi badawczych do zapobiegania zagrożeniom środowiska spowodowanym introdukcją gatunków obcych przez człowieka.

Umiejętności (potrafi): dokonać analizy związków turystyki z procesami rozprzestrzeniania się gatunków obcych, wyszukiwać i właściwie dobierać źródła danych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): identyfikacji oddziaływania turystyki w zakresie rozprzestrzeniania się gatunków obcych oraz odpowiedzialności za zachowanie zagrożonego dziedzictwa przyrodniczego.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

14c. Metody oceny bioróżnorodności

Cel kształcenia: poznanie metod oceny różnorodności biologicznej na różnych poziomach organizacji życia; umiejętność przewidywania zmian w bioróżnorodności gatunkowej zachodzących wskutek antropopresji, w tym pod wpływem zachowań turystycznych.

Treści merytoryczne: różnorodność genetyczna, gatunkowa i ekosystemowa; miary i przestrzenne skale różnorodności; bogactwo gatunkowe i jego znaczenie dla ekosystemów; gradient geograficzny; czynniki ograniczające i wzbogacające różnorodność cenzoz; zachowanie i monitoring bioróżnorodności; konwencje i akty prawne dotyczące bioróżnorodności; wpływ działalności turystycznej na różnorodność gatunkową i ekosystemów terenowych; metody oceny i porównania różnorodności biologicznej cenzoz; taksonomiczny rozrzut gatunków, ośrodki bioróżnorodności; wskaźniki bioróżnorodności i równocенności.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): metody badawcze prowadzące do oceny bioróżnorodności na różnych poziomach organizacji życia; wpływ turystyki na zachowanie różnorodności biologicznej.

Umiejętności (potrafi): analizować dane i dokonywać oceny bioróżnorodności gatunkowej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): rzetelnej oceny różnorodności biologicznej obszarów wykorzystywanych na potrzeby turystyki i rekreacji, podejmowania odpowiednich działań w celu ochrony i zachowania ich walorów przyrodniczych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

15. Przedmiot do wyboru: blok społeczno-kulturowy II

15a. Turystyka w rejonie Skandynawii

Cel kształcenia: zapoznanie z walorami i zasobami turystycznymi oraz problemami typowymi dla regionu.

Treści merytoryczne: charakterystyka walorów i ruchu turystycznego w Skandynawii ze szczególnym uwzględnieniem cech środowiska przyrodniczego, atrakcyjności dziedzictwa kulturowego, zasobności bazy materialnej turystyki oraz innych czynników determinujących rozwój różnych form turystyki;

geografia i historia Skandynawii; atrakcje turystyczne i przyrodnicze Skandynawii; zasady organizacji ruchu turystycznego w krajach skandynawskich, podstawowe informacje o przepisach prawa obowiązującym turystów w krajach skandynawskich.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): problematykę regionu turystycznego Skandynawii pod względem walorów i zasobów turystycznych regionu oraz z problemów typowych dla regionu.

Umiejętności (potrafi): analizować zjawiska społeczno-geograficzno-ekonomiczne w przestrzeni turystycznej regionu, diagnozować i rozwiązywać problemy w obszarze turystyki w regionie Skandynawii.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podjęcia odpowiedzialności za własne przygotowanie zawodowe, odpowiedzialności wobec osób mu powierzonych

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

15b. Prawna ochrona walorów turystycznych

Cel kształcenia: przekazanie podstawowych informacji na temat kształtowania się prawnych zasad ochrony walorów turystycznych w Polsce; analiza polskich instytucji prawnych służących ochronie walorów turystycznych; opanowanie przez studentów wiedzy dotyczącej prawnych aspektów ochrony walorów turystycznych w Polsce.

Treści merytoryczne: ogólne pojęcie ochrony prawnej; prawne zasady ochrony walorów turystycznych w Polsce; zagrożenia i kierunki ochrony walorów turystycznych; ochrona walorów turystycznych w historii polskiego prawa ochrony przyrody i środowiska; miejsce ochrony walorów turystycznych w polskim systemie prawnym; ochrona poszczególnych walorów turystycznych na przyrodniczych obszarach specjalnych oraz poza obszarami specjalnymi; ochrona zabytkowych walorów turystycznych; ochrona walorów turystycznych uzdrowisk; oceny oddziaływania na środowisko jako prawny środek ochrony walorów turystycznych; udział obywateli i ich organizacji w ochronie prawnej walorów turystycznych; odpowiedzialność prawna za zagrożenie i naruszenie walorów turystycznych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): regulacje prawne dotyczące ochrony zasobów turystycznych.

Umiejętności (potrafi): badać i analizować zagadnienia prawne dotyczące ochrony walorów turystycznych, diagnozując i rozwiązując konkretne problemy w obszarze turystyki.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialności za własne przygotowanie w zakresie znajomości przepisów prawnych w branży turystyczno- rekreacyjnej, oraz ma poczucie odpowiedzialności wobec ludzi i grup społecznych, dla dobra których stara się działać.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

15c. Walory turystyczne Warmii i Mazur

Cel kształcenia: poznanie walorów turystycznych Warmii i Mazur oraz możliwości ich wykorzystania w programowaniu turystyki i rekreacji w regionie

Treści merytoryczne: walory przyrodnicze i antropogeniczne Warmii i Mazur; walory historyczne i kulturowe Warmii i Mazur; geografia i historia Warmii i Mazur; walory wypoczynkowe, krajoznawcze, specjalistyczne Warmii i Mazur; możliwości wykorzystania walorów turystycznych regionu.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): walory turystyczne Warmii i Mazur oraz ich rolę w kreowaniu potencjału turystycznego regionu; wpływ działalności turystycznej na walory Warmii i Mazur.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie wyszukać i interpretować informacje na temat walorów turystycznych i możliwości ich wykorzystania na potrzeby właściwego programowania rozwoju turystyki regionu.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): zdobywania i pogłębiania wiedzy na temat walorów turystycznych i działań turystycznych w regionie.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia

16. Przyrodnicze produkty turystyczne

Cel kształcenia: zapoznanie ze specyfiką przyrodniczych produktów turystycznych i ich potencjałem.

Treści merytoryczne: przegląd przyrodniczych produktów turystycznych w kraju i na świecie; omówienie przykładowych przyrodniczych produktów turystycznych oparte na schemacie obejmującym następujące zagadnienia: charakterystyka walorów przyrodniczych będących podstawą tworzenia produktu, geneza i rozwój produktu, zakres świadczonych usług, produkt a rozwój

zrównoważony, korzyści dla społeczności lokalnej. kreowanie symulacyjnego modelu projektowego przyrodniczego produktu turystycznego na bazie istniejącego potencjału rozwoju; definicja i cechy przyrodniczego produktu turystycznego, odniesienie do definicji produktu turystycznego w ujęciu marketingowym oraz regionalnym; walory przyrodnicze jako element produktu turystycznego; budowa przyrodniczego produktu turystycznego na bazie walorów przyrody obszarów chronionych i jego znaczenie dla wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju regionu; kreatorzy produktu, rola w rozwoju regionalnym, możliwości wykorzystania funduszy europejskich; perspektywy wymiernych korzyści dla podmiotów zaangażowanych w rozwój.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): możliwości wykorzystania potencjału zasobów przyrodniczych w tworzeniu produktów turystycznych; potrzebę rozwoju turystyki i rekreacji zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Umiejętności (potrafi): realizować zadania w zakresie udostępniania środowiska przyrodniczego na potrzeby turystyki i rekreacji; wyszukiwać informacje dotyczące turystyki przyrodniczej; formułować opinie w zakresie interakcji pomiędzy turystyką a środowiskiem przyrodniczym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialności za ocenę zagrożeń wynikających z rozwoju turystyki i jej wpływu na środowisko; kreowania produktów turystycznych w minimalny sposób oddziałujących na środowisko.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia

17. Rekreacyjne zagospodarowanie lasu

Cel kształcenia: zapoznanie z zasadami zagospodarowania lasów dla rekreacji i urządzaniem rekreacyjnym oraz skierowanie uwagi na aspekt edukacyjny i ochronę przyrody.

Treści merytoryczne: charakterystyka zagospodarowania rekreacyjnego i leśnych obiektów rekreacyjnych z różnych rejonów polski i świata; zapoznanie z wybranymi obszarami leśnymi wyposażonymi w obiekty służące turystyce i rekreacji oraz z terenami niezagospodarowanymi dla celów rekreacyjnych (ćwiczenia terenowe); wykonanie symulacyjnego projektu leśnego obiektu rekreacyjnego (np. ścieżka edukacyjna); społeczne uwarunkowania rozwoju rekreacji w lasach; las jako obiekt wypoczynkowy, obszary leśne intensywnie użytkowane rekreacyjnie; podstawy prawne udostępniania lasów do rekreacji; pojęcie gospodarstwa leśnego i gospodarki leśnej; charakterystyka gospodarki leśnej w Polsce; specyfika postępowania gospodarczego w lasach rekreacyjnych; gospodarka leśna w lasach na terenie miasta i w strefie podmiejskiej; zasady urządzania publicznych lasów rekreacyjnych; leśne obiekty rekreacyjne.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): przyrodnicze podstawy udostępniania lasów dla rekreacji; zależność między rekreacją na terenach leśnych a edukacją przyrodniczą społeczeństwa; zasady zagospodarowania lasów dla rekreacji.

Umiejętności (potrafi): interpretować i wyjaśniać zjawiska zachodzące w środowisku leśnym pod wpływem użytkowania rekreacyjnego w oparciu o właściwie dobrane informacje; samodzielnie zaplanować rozwiązania służące udostępnieniu lasów dla rekreacji w sposób minimalizujący negatywne dla środowiska skutki.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialności za stan środowiska leśnego związany z kształtowaniem go na potrzeby turystyki i rekreacji.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

18. Seminarium dyplomowe 1

Cel kształcenia: zdobycie wiedzy i umiejętności związanych z prowadzeniem badań naukowych, prezentacją wyników, korzystaniem z literatury przedmiotu.

Treści merytoryczne: zasady konstrukcji prac dyplomowych; technika pisania i prezentowania prac dyplomowych z dziedziny nauk społecznych, przyrodniczych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej; analiza metodyki badań na przykładzie wybranych publikacji źródłowych; metody badawcze w turystyce i rekreacji; struktura i plan pracy dyplomowej; dobór i sposoby cytowania piśmiennictwa; zawartość (treść) poszczególnych rozdziałów pracy dyplomowej; przygotowanie konspektu pracy dyplomowej na podstawie własnych wyników i studiów literaturowych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe pojęcia i zasady przygotowania pracy naukowej przy zachowaniu prawa autorskiego oraz zarządzania zasobami własności intelektualnej; w sposób pogłębiony wybrane

metody i narzędzia opisu zjawisk występujących w obrębie turystyki i rekreacji na potrzeby przygotowania pracy dyplomowej.

Umiejętności (potrafi): krytycznie analizować i segregować dane z literatury naukowej na potrzeby przygotowania pracy dyplomowej w formie pisemnej z zakresu turystyki i rekreacji; prezentować publicznie własne poglądy oraz efekty pracy badawczej z zakresu turystyki i rekreacji z wykorzystaniem środków multimedialnych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): systematycznej aktualizacji wiedzy i jej praktycznego zastosowania oraz do samodoskonalenia; aktywnej pracy i współpracy w grupie problemowej, formułując własne tezy i poglądy w zakresie zjawisk oraz problemów w obszarze turystyki i rekreacji.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

19. Seminarium dyplomowe 2

Cel kształcenia: rozwijanie wiedzy i umiejętności związanych z prowadzeniem badań naukowych, prezentacją wyników, korzystaniem z literatury przedmiotu.

Treści merytoryczne: tytuł roboczy pracy dyplomowej. projektowanie tabel i rysunków do pracy dyplomowej pierwsza wersja przeglądu literatury; formułowanie celu i zakresu pracy dyplomowej; konstrukcja rozdziałów i struktury pracy dyplomowej; projektowanie tabel oraz wizualizacja wyników na wykresach i rysunkach. prezentacja założeń i wyników pracy dyplomowej; przygotowanie dyplomantów do egzaminu magisterskiego; regulamin i zasady zaliczania egzaminu. przygotowanie i prezentacja materiałów w zakresie przygotowywania się dyplomantów do egzaminu.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe pojęcia i zasady przygotowania pracy naukowej przy zachowaniu prawa autorskiego oraz zarządzania zasobami własności intelektualnej; wybrane metody i narzędzia opisu zjawisk występujących w obrębie turystyki i rekreacji na potrzeby przygotowania pracy dyplomowej.

Umiejętności (potrafi): krytycznie analizować i segregować dane z literatury naukowej na potrzeby przygotowania pracy dyplomowej w formie pisemnej z zakresu turystyki i rekreacji; publicznie prezentować własne poglądy oraz efekty pracy badawczej z zakresu turystyki i rekreacji z wykorzystaniem środków multimedialnych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): systematycznej aktualizacji wiedzy i jej praktycznego zastosowania oraz ma świadomość i potrzebę samodoskonalenia; aktywnej pracy i współpracy w grupie problemowej, formułując własne tezy i poglądy w zakresie zjawisk oraz problemów w obszarze turystyki i rekreacji.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

20. Sport i rekreacja ruchowa osób z niepełnosprawnością

Cel kształcenia: uświadomienie, że niepełnosprawność nie jest barierą uniemożliwiającą uczestnictwo w sporcie i rekreacji oraz ukazanie znaczenia aktywności ruchowej w procesie rehabilitacji osób z niepełnosprawnością.

Treści merytoryczne: paraolimpiady i olimpiady specjalne – historia, organizacja, znaczenie; ograniczenia sportu i rekreacji osób z niepełnosprawnością; sposoby ich pokonywania w Polsce i innych krajach; wykorzystanie ćwiczeń fizycznych w rehabilitacji osób z niepełnosprawnością; rodzaje niepełnosprawności; regulacje prawne dotyczące osób z niepełnosprawnością; cele i zadania sportu i rekreacji osób z niepełnosprawnością; zasady prowadzenia działalności sportowej i rekreacyjnej z osobami z niepełnosprawnością; bariery sportu i rekreacji osób z niepełnosprawnością; rynek usług rekreacyjnych dla osób z niepełnosprawnością; sport i rekreacja jako forma rehabilitacji osób z niepełnosprawnością; optymalizacja obciążenia wysiłkiem fizycznym w zajęciach z osobami z niepełnosprawnością – zasady, metody, formy stosowania ćwiczeń.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): psychologiczne i społeczne uwarunkowania sportu i rekreacji osób z osobami z niepełnosprawnością; znaczenie aktywności ruchowej dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności.

Umiejętności (potrafi): umiejętnie planować oraz realizować działań sportowe i rekreacyjne dla osób z niepełnosprawnością.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): planowania własnej aktywności związanej z organizacją sportu i turystyki osób z niepełnosprawnością.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

21. Technologia informacyjna i metody statystyczne w turystyce

Cel kształcenia: zapoznanie z wybranymi koncepcjami badawczymi i metodami statystycznymi stosowanymi w turystyce i rekreacji i warsztatem metodycznym dotyczący waloryzacji atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej środowiska oraz badań natężenia ruchu turystycznego.

Treści merytoryczne: badania statystyczne – rodzaje badań, proces badania statystycznego; wykorzystanie wyników badań statystycznych; analiza struktury na podstawie parametrów klasycznych i pozycyjnych; analiza współzależności; analiza dynamiki; przegląd wybranych koncepcji w turystyce i rekreacji. metoda SWOT jako najpopularniejsza heurystyczna technika analityczna; zasady prezentacji danych statystycznych; praktyczne zastosowanie metod i źródeł informacji w turystyce i rekreacji.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): różne metody weryfikacji hipotez badawczych przy użyciu metod statystycznych; zasady prezentacji danych statystycznych w turystyce i rekreacji.

Umiejętności (potrafi): praktycznie zastosować metody i źródła informacji w turystyce i rekreacji w zakresie podjętego tematu; gromadzić, przetwarzać i interpretować informacje jakościowe i ilościowe z zakresu turystyki i rekreacji.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): pracy indywidualnej i w zespole, odpowiedzialnej realizacji zadań związanych z programem zajęć.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

22. Teoretyczne podstawy aktywności ruchowej

Cel kształcenia: zapoznanie z teoretycznymi uwarunkowaniami aktywności ruchowej w turystyce i rekreacji oraz stworzenia podstaw ich skutecznego rozwiązywania.

Treści merytoryczne: podstawowe uwarunkowania aktywności ruchowej; związki pomiędzy sprawnością fizyczną a sprawnością intelektualną; zmęczenie: rodzaje, przyczyny, sposoby eliminacji; zjawisko adaptacji wysiłkowej jego znaczenie w turystyce i rekreacji; mechanizmy energetyczne; aktywizacja ruchowa a zmiany w strukturze wiekowej społeczeństwa; relacje pomiędzy sportem, wychowaniem fizycznym i rekreacją ruchową; kontrola efektywności zajęć rekreacyjnych; psychospołeczne uwarunkowania aktywności ruchowej; fizjologiczne podstawy adaptacji do wysiłku fizycznego; cele rozwijania sprawności fizycznej wg koncepcji H-RF; aktywność fizyczna w ontogenezie.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): teoretyczne podstawy aktywności rekreacyjno-sportowej i turystycznej człowieka oraz fachową terminologię związaną z tym obszarem; uwarunkowania aktywności fizycznej w obszarze związanym z turystyką i rekreacją; zagrożenia wynikające z braku aktywności fizycznej jednostki.

Umiejętności (potrafi): zaplanować i zrealizować samorozwój osobisty i zawodowy w obszarze turystyki i rekreacji; projektować i korygować programy z zakresu indywidualnej aktywności ruchowej oraz dla różnych grup społecznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): pogłębiania swojej wiedzy z zakresu teoretycznych podstaw aktywności ruchowej; wzięcia odpowiedzialności za osoby, na rzecz których działa w obszarze aktywności fizycznej.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

23. Turystyka a środowisko naturalne

Cel kształcenia: zapoznanie z szeroko pojętym zagadnieniem wzajemnych oddziaływań między turystyką a środowiskiem przyrodniczym.

Treści merytoryczne: charakterystyka ekologiczna różnych typów ekosystemów i możliwości uprawiania w nich turystyki; metody szacowania wpływu turystyki na środowisko naturalne i ich zastosowanie w praktyce; przyroda jako walor turystyczny; wpływ środowiska przyrodniczego na organizm człowieka; wpływ turystyki na środowisko; szanse i zagrożenia dla środowiska przyrodniczego związane z rozwojem gospodarki turystycznej; następstwa zmian, zachodzących w środowisku naturalnym, dla rozwoju turystyki; polityka ekologiczna państwa a turystyka; oceny oddziaływania na środowisko – historia i filozofia procedur, znaczenie dla wdrażania polityki zrównoważonego rozwoju; procedury i raporty OOS a inwestycje turystyczne.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): walory turystyczne środowiska naturalnego oraz wzajemne zależności między jakością środowiska przyrodniczego a atrakcyjnością turystyczną obszaru; funkcjonowanie

ekosystemów oraz zasady planowania badań nad użytkowaniem środowiska naturalnego dla celów turystyczno-rekreacyjnych, zgodnie z zasadami rozwoju zrównoważonego.

Umiejętności (potrafi): interpretować i wyjaśniać wzajemne relacje zachodzące pomiędzy turystyką a środowiskiem przyrodniczym; wykorzystywać zdobytą wiedzę i dostępne dane do formułowania własnych opinii na temat tych współzależności.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wzięcia odpowiedzialności za kształtowanie i stan środowiska przyrodniczego, związane z użytkowaniem go na potrzeby branży turystycznej i rekreacyjnej.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

24. Turystyka dzieci i młodzieży

Cel kształcenia: dostarczenie wiedzy z zakresu turystyki dzieci i młodzieży (turystyki szkolnej, kolonii i obozów, zimowisk), w tym jej zadań i celów we współczesnej świecie.

Treści merytoryczne: turystyka szkolna - podstawowe pojęcia i definicje; miejsce turystyki szkolnej w podstawie programowej; zadania turystyki i krajoznawstwa w szkole; cele turystyki i krajoznawstwa w szkole (wychowawcze, zdrowotne, poznawcze, kulturowe, ochrony środowiska); podstawy prawne turystyki szkolnej; organizacje wspomagające rozwój turystyki i krajoznawstwa dzieci i młodzieży; zorganizowany wypoczynek letni i zimowy dzieci i młodzieży: kolonie, obozy, zimowiska; podstawy prawne organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży; bezpieczeństwo w turystyce dzieci i młodzieży.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): psychologiczne i społeczne uwarunkowania turystyki dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem form związanych z aktywnością ruchową; walory prozdrowotne tych form w odniesieniu do dzieci i młodzieży.

Umiejętności (potrafi): wykorzystać techniki efektywnego komunikowania się do pracy wychowawczej na polu promocji zdrowia wśród dzieci i młodzieży, w tym przede wszystkim aktywność ruchową; sformułować i zrealizować program imprezy turystycznej skierowanej do dzieci i młodzieży w celu zaspokojenia ich potrzeb wolnoczasowych, szczególnie w obrębie turystyki aktywnej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wzięcia odpowiedzialności za własne przygotowanie w segmencie turystyki dziecięcej i młodzieżowej; planowania pracy własnej w obszarze turystyki dziecięcej i młodzieżowej; odpowiedzialności za dziedzictwo kulturowe i środowisko naturalne, uwzględnia te elementy w planowanej i realizowanej turystyce dzieci i młodzieży.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

25. Turystyka ornitologiczna

Cel kształcenia: dostarczenie podstawowej wiedzy teoretycznej i praktycznej z zakresu biologii ptaków. Nauka identyfikacji pospolitych gatunków ptaków.

Treści merytoryczne: praktyczne zapoznanie się ze sprzętem niezbędnym do uprawiania turystyki ornitologicznej; omówienie biologii najczęściej obserwowanych ptaków oraz ich wymagań siedliskowych; nabycie wiedzy z zakresu przygotowywania czatowni i innych miejsc obserwacyjnych; omówienie roli turystyki przyrodniczej w branży turystyczno-krajoznawczej; charakterystyka najważniejszych międzynarodowych i krajowych organizacji turystycznych zajmujących się turystyką ornitologiczną.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): funkcjonowanie ptaków w środowisku oraz związki i zależności w środowisku przyrodniczym, szczególnie w kontekście turystyki i rekreacji.

Umiejętności (potrafi): realizować i kierować zadaniami z zakresu turystyki ornitologicznej w zależności od warunków środowiskowych i klimatycznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wzięcia odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa przyrodniczego, zwłaszcza awifauny, w kontekście rozwoju turystyki ornitologicznej.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

26. Turystyka zrównoważona

Cel kształcenia: poznanie podstawowych pojęć z zakresu turystyki zrównoważonej oraz zrozumienie roli turystyki w zrównoważonym rozwoju kraju.

Treści merytoryczne: turystyka a turystyka zrównoważona – podstawowe pojęcia, definicje, założenia; geneza pojęcia turystyka zrównoważona; koncepcje teoretyczne związane z turystyką zrównoważoną; turystyka zrównoważona a planowanie zagospodarowania turystycznego; problematyka ochrony przyrody a rozwój turystyki; aspekty przyrodnicze i społeczno-kulturowe turystyki zrównoważonej; organizacje działające na rzecz turystyki zrównoważonej; turystyka kwalifikowana – przykłady

i kontrowersje; dobre praktyki w zakresie zrównoważonego rozwoju turystyki; ocena możliwości rozwoju turystyki zrównoważonej; nowe trendy w turystyce i turystyce zrównoważonej; polityka państwa a turystyka zrównoważona.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): funkcjonowanie środowiska przyrodniczego, zależności i związku, szczególnie w kontekście rozwoju turystyki zrównoważonej; metody badania i kształtowania środowiska przyrodniczego w aspekcie uwarunkowań rozwoju turystyki zrównoważonej.

Umiejętności (potrafi): interpretować i wyjaśniać zjawiska społeczne i przyrodnicze występujące pod wpływem turystyki zrównoważonej; samodzielnie wyszukiwać i analizować informacje związane ze stanem środowiska i jego zasobów wykorzystywanych na potrzeby rozwiązywania problemów związanych z rozwojem turystyki zrównoważonej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wzięcia odpowiedzialności za stan i kształtowanie środowiska przyrodniczego i kulturowego na potrzeby rozwoju turystyki zrównoważonej.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

27. Warsztaty interpersonalne

Cel kształcenia: poznanie roli komunikacji interpersonalnej w procesie porozumienia i oddziaływania społecznego.

Treści merytoryczne: komunikacja interpersonalna jako proces osobotwórczy; werbalna i niewerbalna komunikacja interpersonalna w pracy z ludźmi; znaczenie otwartości w komunikacji interpersonalnej; bariery w komunikacji interpersonalnej; poczucie własnej wartości; aktywne słuchanie; zasady skutecznego mówienia; zasady i narzędzia skutecznego słuchania; bariery komunikacyjne; przejawy utrudnionej komunikacji interpersonalnej; gesty i zachowania podczas komunikowania się; pierwsze wrażenie i jego wpływ na proces porozumiewania się.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego w działalności zawodowej; zasady i norm etyczne obowiązujące w komunikacji społecznej; bariery skutecznej komunikacji międzyludzkiej.

Umiejętności (potrafi): skutecznie komunikować się w celu podejmowania działań oraz rozwiązywania problemów pojawiających się w turystyce i rekreacji.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): stosowania technik efektywnego komunikowania się i negocjacji w obrębie turystyki i rekreacji.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

28. Zachowanie bioróżnorodności

Cel kształcenia: zapoznanie z zasadami ochrony, pomnażania oraz korzystania z zasobów różnorodności biologicznej na potrzeby turystyki i rekreacji.

Treści merytoryczne: krajowa strategia ochrony bioróżnorodności i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej; przyczyny wymierania rodzimych gatunków fauny i flory; turystyka, a ekspansja gatunków obcych; przegląd wybranych grup i gatunków fauny i flory zagrożonych wyginięciem w krajach UE i świata najczęściej odwiedzanych w ramach turystyki zorganizowanej; charakterystyka taksonów objętych ochroną w ramach Konwencji CITES; definicje i znaczenie bioróżnorodności; korzyści z utrzymania różnorodności biologicznej; metody ochrony gatunkowej in situ i ex situ; Konwencja Waszyngtońska i inne akty prane dotyczące bioróżnorodności; turystyka jako przyczyna świadomego i przypadkowego łamania Konwencji o Międzynarodowym handlu gatunkami dzikich zwierząt i roślin zagrożonych wyginięciem; zasady przywozu i wywozu, sankcje; czynniki ograniczające i wzbogacające różnorodność cenoz; zachowanie i monitoring bioróżnorodności; wpływ działalności turystycznej na różnorodność gatunkową i ekosystemową.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): metody ochrony i zasady zrównoważonego korzystania z zasobów różnorodności biologicznej; wpływ działalności turystycznej na zachowanie różnorodności biologicznej.

Umiejętności (potrafi): dokonać oceny wpływu działalności turystycznej na zachowanie różnorodności biologicznej na poziomie lokalnym, krajowym i globalnym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): systematycznej aktualizacji wiedzy z zakresu różnorodności biologicznej na poziomie lokalny i globalnym; zwrócenia się do ekspertów w celu dokonania rzetelnej oceny wpływu działalności turystycznej na zachowanie różnorodności biologicznej.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

29. Zarządzanie przedsiębiorstwem turystycznym

Cel kształcenia: zapoznanie z zasadami i metodami organizacji i zarządzania przedsiębiorstw turystycznych.

Treści merytoryczne: analiza strategiczna funkcjonowania przedsiębiorstwa turystycznego; formułowanie celów; struktury organizacyjne wybranego przedsiębiorstwa turystycznego i ich projektowanie; sposoby motywacji pracowników; style zarządzania przedsiębiorstwem turystycznym; struktura organizacyjna przedsiębiorstwa turystycznego; zarządzanie operacyjne i planowanie strategiczne w przedsiębiorstwie turystycznym; marketingowe zarządzanie w przedsiębiorstwie turystycznym; finansowe zarządzanie przedsiębiorstwem; zarządzanie zasobami ludzkimi oraz jakością; kontrola i controlling w przedsiębiorstwie turystycznym.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): różne formy organizacyjne przedsiębiorstw turystycznych jak również relacje pomiędzy podmiotami na rynku usług turystycznych.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się regułami zarządzania w celu rozwiązywania problemów pojawiających się podczas zarządzania przedsiębiorstwem turystycznym; samodzielnie planować działania związane z funkcjonowaniem przedsiębiorstwa turystycznego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): systematycznej aktualizacji wiedzy niezbędnej do skutecznego zarządzania przedsiębiorstwem turystycznym lub rekreacyjnym; samodoskonalenia się w wykonywanej pracy zawodowej, szczególnie na stanowiskach kierowniczych w zakresie zarządzania przedsiębiorstwem turystycznym.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

30. Zespołowe gry rekreacyjne - koszykówka

Cel kształcenia: zapoznanie z zasadami gry w koszykówkę

Treści merytoryczne: podstawowa terminologia w koszykówce, przepisy gry w koszykówkę, zasady bhp podczas zajęć; doskonalenie sposobów poruszania się w ataku bez piłki, chwytów i podań piłki, kozłowania, rzutu z miejsca jednorącz, rzutu z biegu (dwutakt) po kozłowaniu i podaniu; doskonalenie dwutaktu po kozłowaniu i podaniu, rzutu z wyskoku. doskonalenie krycia „każdy swego”; doskonalenie poruszania się w obronie i krycia „każdy swego”; doskonalenie postawy koszykarskiej i poruszania się w obronie.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): elementarną terminologię z zakresu koszykówki; technikę wykonania elementów technicznych z zakresu koszykówki; podstawowe zasady bezpiecznej organizacji zajęć z koszykówki.

Umiejętności (potrafi): zaprezentować podstawowe umiejętności techniczne z koszykówki; wykorzystać właściwe rozwiązania techniczno-taktyczne podczas gry w koszykówkę.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): przestrzegania zasad „fair play”; pracy w zespole; realizacji zadania stosując zasady BHP.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

31. Zespołowe gry rekreacyjne – piłka nożna

Cel kształcenia: opanowanie w zakresie podstawowym elementów techniki indywidualnej i zespołowej.

Treści merytoryczne: zapoznanie z piśmiennictwem dotyczącym piłki nożnej; podstawowe pojęcia z techniki, taktyki oraz przepisów piłki nożnej; przygotowanie do samodzielnego prowadzenia zajęć rekreacyjnych z elementami piłki nożnej; rola piłki nożnej w systemie wychowania fizycznego, jej walory zdrowotne, wychowawcze i rekreacyjne; zapoznanie z odmianami gry w piłkę nożną: futsal, piłka nożna plażowa.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): terminologię stosowaną w piłce nożnej i jej przepisy oraz zasady działania i obsługi sprzętu.

Umiejętności (potrafi): zaprezentować poprawną technikę elementów piłki nożnej zgodnie z zasadami metodyki; przeprowadzić test sprawności specjalnej (piłka nożna); wskazać właściwe rozwiązania techniczno- taktyczne gry w piłkę nożną.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): pracy w zespole.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

32. Zespołowe gry rekreacyjne – piłka siatkowa

Cel kształcenia: opanowanie w zakresie podstawowym elementów techniki indywidualnej.

Treści merytoryczne: sposoby poruszania się po boisku. sposoby wykonania zagrywki; odbicia oburącz sposobem dolnym.; odbicia sposobem górnym; uderzenia piłki w ataku; sposoby blokowania na siatce; taktyka drużynowa; gry i zabawy rekreacyjne z elementami piłki siatkowej; piłka siatkowa plażowa-technika, taktyka, przepisy gry; rozwiązania indywidualne oraz zespołowe w grze; gry rekreacyjne oraz pomocnicze do nauczania piłki siatkowej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): terminologię stosowaną w piłce siatkowej i jej przepisy.

Umiejętności (potrafi): zaprezentować poprawną technikę elementów piłki siatkowej zgodnie z zasadami metodyki i wskazać właściwe rozwiązania techniczno-taktyczne gry w piłkę siatkową.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): samodoskonalenia oraz pracy w zespole.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

33. Zrównoważone gospodarowanie wodami

Cel kształcenia: zapoznanie ze zrównoważonym gospodarowaniem wodami w ramach ich funkcji turystyczno-rekreacyjnej.

Treści merytoryczne: zasady wdrażania systemowych rozwiązań na rzecz zrównoważonego gospodarowania wodami z uwzględnieniem potrzeb rozwoju turystyki i rekreacji; studium dobrych praktyk i ekologicznych rozwiązań w systemie turystyczno-rekreacyjnego zagospodarowania i użytkowania wód; podstawowe pojęcia i definicje w ramach problematyki przedmiotu; zrównoważone gospodarowanie wodami w aspekcie rozwoju turystyki i rekreacji wodnej; ekologiczne i ekonomiczne podstawy zrównoważonego gospodarowania wodami na potrzeby turystyki i rekreacji; uzasadnienie dla wdrożenia idei ekorozwoju; odnawialność zasobów wodnych; turystyka i rekreacja w programach wodno-środowiskowych; zintegrowany system gospodarowania wodami. zrównoważone wykorzystanie wód w świetle Ramowej Dyrektywy Wodnej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): procesy przyrodnicze i kształtowania środowiska na potrzeby identyfikowania czynników determinujących zrównoważone gospodarowanie wodami z uwzględnieniem potrzeb rozwoju turystyki i rekreacji.

Umiejętności (potrafi): analizować problemy związane z koniecznością zrównoważonego gospodarowania wodami na rzecz zachowania dobrostanu ludzi i zwierząt oraz środowiska wodnego i jego zasobów; formułować odpowiednie wnioski.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wzięcia odpowiedzialności za kształtowanie i stan środowiska wodnego na potrzeby ruchu turystycznego oraz szeroko rozumianej rekreacji.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

V. PRAKTYKA

1. Praktyka administracyjna

Cel kształcenia: poszerzenie i ugruntowanie wiedzy, umiejętności oraz nabycie odpowiednich kompetencji społecznych poprzez realizację praktyki w wybranych strukturach zajmujących się turystyką i rekreacją, w tym w instytucjach: administracji rządowej, samorządu terytorialnego, samorządu gospodarczego, organizacjach zawodowych branży turystycznej, organizacjach zajmujących się ochroną przyrody i turystyką, w domach kultury lub ośrodkach sportu i rekreacji, a także zapoznanie studentów z formami i zasadami prowadzenia tych instytucji.

Treści merytoryczne: charakter, struktura organizacyjna i zadania instytucji, w której odbywana jest praktyka; zakres obowiązków i kompetencji w poszczególnych komórkach jednostki, na różnych stanowiskach (zakres czynności, uprawnienia odpowiedzialność); zasady i metody pracy oraz prowadzenia dokumentacji; wykorzystanie w praktyce i poszerzenie wiedzy nabytej w trakcie studiów, zdobycie praktycznych umiejętności w pracy związanej z działalnością poszczególnych instytucji, aktywny udział w ich pracach; pogłębienie umiejętności w konkretnych działaniach na rzecz turystyki i rekreacji.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): prawne i etyczne zasady funkcjonowania instytucji turystycznych.

Umiejętności (potrafi): umiejętnie wykorzystać zdobytą wiedzę dotyczącą turystyki i rekreacji do rozwiązywania problemów pojawiających się w działalności danej jednostki/ instytucji; przygotować

konkretne rozwiązania; zaplanować posunięcia turystyczne i rekreacyjne uwzględniając zakres działań i specyfikę prac danej instytucji.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podnoszenia i rozwijania poziomu swoich kompetencji i odpowiedzialności w aspekcie działalności zawodowej w branży turystyczno-rekreacyjnej.

Forma prowadzenia zajęć: praktyka.

VI. INNE

1. Ergonomia

Cel kształcenia: przybliżenie podstawowych zagadnień związanych z ergonomią rozumianą w sensie interdyscyplinarnym, uświadomienie zagrożeń i problemów (także zdrowotnych) związanych z niewłaściwymi rozwiązaniami ergonomicznymi na stanowiskach pracy zawodowej oraz w życiu pozazawodowym, a także korzyści wynikających z prawidłowych działań w tym zakresie.

Treści merytoryczne: podstawowe pojęcia i definicje; ergonomia jako nauka interdyscyplinarna; główne nurty w ergonomii: ergonomia stanowiska pracy (wysiłek fizyczny na stanowisku pracy, wysiłek psychiczny na stanowisku pracy, dostosowanie antropometryczne stanowiska pracy, materialne środowisko pracy), ergonomia produktu – inżynieria ergonomicznej jakości, ergonomia dla osób starszych i niepełnosprawnych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe pojęcia związane z ergonomią, ze szczególnym uwzględnieniem ergonomii stanowiska pracy.

Umiejętności (potrafi): ocenić (w zakresie podstawowym) warunki pracy zawodowej, warunki występujące podczas aktywności pozazawodowej oraz zagrożenia z tym związane.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): reagowania na zagrożenia wynikające z wadliwych rozwiązań i nieprawidłowości w zakresie jakości ergonomicznej.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

2. Etykieta

Cel kształcenia: zapoznanie z wybranymi zagadnieniami dotyczącymi zasad savoir-vivre'u.

Treści merytoryczne: podstawowe zagadnienia dotyczące zasad savoir-vivre'u w życiu codziennym (zwroty grzecznościowe, powitania, rozmowa przez telefon, podstawowe zasady etykiety oraz precedencji w miejscach publicznych); etykieta uniwersytecka (precedencja, tytułowanie, zasady korespondencji); etykieta biznesowa (dostosowanie ubioru do okoliczności, zasady przedstawiania, przygotowanie się do rozmowy kwalifikacyjnej).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe zasady rządzące interpersonalnymi relacjami w życiu prywatnym oraz w relacjach zawodowych.

Umiejętności (potrafi): stosować zasady etykiety i kurtuazji w życiu społecznym i zawodowym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): świadomego stosowania zasad etykiety w relacjach interpersonalnych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

3. Ochrona własności intelektualnej

Cel kształcenia: zapoznanie z regulacjami w zakresie prawa własności intelektualnej - zasadami, pojęciami, wybranymi procedurami.

Treści merytoryczne: podstawy prawne ochrony własności intelektualnej; pojęcie własności intelektualnej; podmioty prawa własności intelektualnej; treść prawa własności intelektualnej - prawa autorskie i pokrewne; ograniczenia praw autorskich; dozwolony użytek osobisty i publiczny utworów; naruszenie praw autorskich (plagiat i piractwo intelektualne).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): ustawowy aparat pojęciowy związany z ochroną prawną własności intelektualnej.

Umiejętności (potrafi): dokonać identyfikacji oraz implementacji dozwolonych pól eksploatacji utworów w toku analizy krytycznej oraz działalności naukowej w środowisku akademickim.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): korzystania z ustawowych pól eksploatacji utworów w środowisku akademickim oraz życiu prywatnym (np. środowisku sieciowym).

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

4. Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy

Cel kształcenia: przekazanie podstawowych wiadomości na temat ogólnych zasad postępowania w razie wypadku podczas nauki i w sytuacjach zagrożeń, okoliczności i przyczyn wypadków studentów, zasad udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku, jak również wskazanie potencjalnych zagrożeń, z jakimi mogą zetknąć się studenci.

Treści merytoryczne: regulacje prawne z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy; obowiązujące ustawy, rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w uczelniach; identyfikacja, analiza i ocena zagrożeń dla życia i zdrowia na poszczególnych kierunkach studiów; analiza okoliczności i przyczyn wypadków studentów; ogólne zasady postępowania w razie wypadku podczas nauki i w sytuacjach zagrożeń; zasady udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w przedsiębiorstwach turystycznych i rekreacyjnych.

Umiejętności (potrafi): wykorzystać umiejętność samokształcenia się w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w sektorze turystyki i rekreacji.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): współpracy z innymi specjalistami przy rozwiązywaniu pojawiających się problemów zawodowych w sektorze turystyki i rekreacji.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

PLAN STUDIÓW
KIERUNKU TURYSTYKA i REKREACJA

Obowiązuje od cyklu: 2024 Z

Profil kształcenia: ogólnoakademicki

Forma studiów: stacjonarne

Poziom studiów: studia drugiego stopnia

Liczba semestrów: 4

Dziedzina/y nauki/dyscyplina/y naukowa/e lub artystyczna/e: dziedzina nauk społecznych, dyscyplina naukowa: geografia społeczno- ekonomiczna i gospodarka przestrzenna; dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu, dyscyplina naukowa: nauki o kulturze fizycznej; dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych, dyscyplina naukowa: nauki o Ziemi i środowisku

Rok studiów: 1, semestr: 1												
Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I – WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Język obcy	1	2	1,0	zal. oc.	f	30	0	30	1	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			2	1,0	x	x	30	0	30	1	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	1,0	x	x	30	0	30	1	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			2	1,0	x	x	30	0	0	1	0	0
II – PODSTAWOWYCH												
1	Promocja zdrowia	1	3	0	egz.	o	45	15	30	4	0	0

2	Psychologia pracy i wypoczynku	1	2	0	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
3	Regiony turystyczne Polski	1	3	0,6	egz.	o	45	15	30	4	0	0
4	Socjologia i pedagogika czasu wolnego	1	2	0	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			10	0,6	x	x	150	60	90	12	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0,6	x	x	15	0	15	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III – KIERUNKOWYCH												
1	Metodologia badań w turystyce	1	2,5	0	zal. oc.	o	45	0	45	2	0	0
2	Zespołowe gry rekreacyjne - koszykówka	1	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
3	Sport i rekreacja ruchowa osób z niepełnosprawnością	1	2	0	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
4	Teoretyczne podstawy aktywności ruchowej	1	3	0	egz.	o	45	15	30	4	0	0
5	Turystyka dzieci i młodzieży	1	2	0,2	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
6	Warsztaty interpersonalne	1	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
7	Zarządzanie przedsiębiorstwem turystycznym	1	3	1,2	egz.	o	45	15	30	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			16,5	3,8	x	x	255	60	195	18	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	3,8	x	x	95	0	95	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
IV – ZWIĄZANYCH z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
V – PRAKTYKA												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
VI – INNE												
1	Ergonomia	1	0,25	0	zal.	o	2	2	0	0	0	0
2	Etykieta	1	0,5	0	zal.	o	4	4	0	0	0	0
3	Ochrona własności intelektualnej	1	0,25	0	zal.	o	2	2	0	0	0	0
4	Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	1	0,5	0	zal.	o	4	4	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			1,5	0	x	x	12	12	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 1			30	5,4	x	x	447	132	315	31	0	0

Rok studiów: 1, semestr: 2

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I – WYMAGANIA OGÓLNE												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
II – PODSTAWOWYCH												
1	Historia kultury i religie świata	2	3	0	egz.	o	45	15	30	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			3	0	x	x	45	15	30	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III – KIERUNKOWYCH												
1	Gry rekreacyjne - tenis ziemny	2	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
2	Plenerowe formy rekreacji	2	3	1,2	zal. oc.	o	45	0	45	2	0	0
3	Technologia informacyjna i metody statystyczne w turystyce	2	3	1,2	egz.	o	45	15	30	4	0	0
4	Turystyka a środowisko naturalne	2	3	0,6	egz.	o	45	15	30	4	0	0
5	Turystyka ornitologiczna	2	2	0,4	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
6	Turystyka zrównoważona	2	2	0	egz.	o	30	15	15	4	0	0
7	Zespołowe gry rekreacyjne - piłka nożna	2	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
8	Zespołowe gry rekreacyjne - piłka siatkowa	2	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
9	Zrównoważone gospodarowanie wodami	2	2	0	zal. oc.	o	30	10	20	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			21	7,0	x	x	315	70	245	24	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	7,0	x	x	175	0	175	18	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0

IV – ZWIĄZANYCH z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA														
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)				0	0	x	x	0	0	0	0	0		
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)				x	0	x	x	0	0	0	0	0		
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)				0	0	x	x	0	0	0	0	0		
V – PRAKTYKA														
1	Praktyka administracyjna			2	6	6,0	zal. oc.	f	0	0	0	2	160	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)				6	6,0	x	x	0	0	0	2	160	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)				x	6,0	x	x	0	0	0	2	160	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)				3	6,0	x	x	0	0	0	2	160	0	
VI – INNE														
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)				0	0	x	x	0	0	0	0	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)				x	0	x	x	0	0	0	0	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)				0	0	x	x	0	0	0	0	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 2				30	13,0	x	x	360	85	275	30	160	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na 1 roku studiów				60	18,4	x	x	807	217	590	61	160	0	

Rok studiów: 2, semestr: 3												
Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I – WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Przedsiębiorczość	3	1	0	zal. oc.	o	15	15	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			1	0	x	x	15	15	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
II – PODSTAWOWYCH												
1	Aksjologia turystyki	3	2	0	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
2	Regiony turystyczne świata	3	3	0,6	egz.	o	45	15	30	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			5	0,6	x	x	75	30	45	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0,6	x	x	15	0	15	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III – KIERUNKOWYCH												
1	Funkcja turystyczna i rekreacyjna terenów przemysłowych	3	2	0,4	zal. oc.	o	30	10	20	2	0	0
2	Organizacja turystyki w Polsce i na świecie	3	2	0,1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
3	Planowanie turystyczne	3	4	1,8	egz.	o	60	15	45	4	0	0
4	Protokół dyplomatyczny	3	2	0,0	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
5	Przyrodnicze produkty turystyczne	3	2	0,3	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
6	Rekreacyjne zagospodarowanie lasu	3	2	0,4	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
7	Seminarium dyplomowe 1	3	2	0,0	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
8	Przedmiot do wyboru: blok agroturystyczny	3	2	0,6	zal. oc.	f	30	15	15	2	0	0
9	Przedmiot do wyboru: blok ekologiczny I	3	2	0,6	zal. oc.	f	30	15	15	2	0	0
10	Przedmiot do wyboru: blok społeczno-kulturowy I	3	2	0,6	zal. oc.	f	30	15	15	2	0	0
11	Przedmiot do wyboru: blok zdrowotno- ruchowy I	3	2	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0

Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)	24	6,0	x	x	360	115	245	24	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)	x	6,0	x	x	151	0	151	20	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	10	3,0	x	x	150	45	105	10	0	0
IV – ZWIĄZANYCH z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA										
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)	x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
V – PRAKTYKA										
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)	x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
VI – INNE										
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)	x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 3	30	6,6	x	x	450	160	290	32	0	0

Rok studiów: 2, semestr: 4												
Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I – WYMAGANIA OGÓLNE												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
II – PODSTAWOWYCH												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III – KIERUNKOWYCH												
1	Zachowanie bioróżnorodności	4	2	0,2	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
2	Seminarium dyplomowe 2	4	2	0	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
3	Przedmiot do wyboru: blok ekologiczny II	4	2	0,6	zal. oc.	f	30	15	15	2	0	0
4	Przedmiot do wyboru: blok społeczno- kulturowy II	4	2	0,6	zal. oc.	f	30	15	15	2	0	0
5	Przedmiot do wyboru: blok zdrowotno-ruchowy II	4	2	0,6	zal. oc.	f	30	15	15	2	0	0
6	Praca magisterska*	4	20	0	zal. oc.	f	0	0	0	0	x	200
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			30	2,0	x	x	150	60	90	10	0	200
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	2,0	x	x	50	0	50	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			28	1,8	x	x	120	45	75	8	0	200
IV – ZWIĄZANYCH z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0

V – PRAKTYKA										
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)	x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
VI – INNE										
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)	x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 4	30	2,0	x	x	150	60	90	10	0	200
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na 2 roku studiów	60	8,6	x	x	600	220	380	42	0	200

*w tym pracownia magisterska

I	Punkty ECTS sumaryczne wskaźniki ilościowe, w tym zajęcia:	Punkty ECTS	
		Liczba	%
Ogółem - plan studiów		120	100
1	wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia	74,6	62,17
2	z zakresu nauk podstawowych	18,0	15,00
3	o charakterze praktycznym (laboratoryjne, projektowe, warsztatowe)	27,0	22,50
4	ogólnouczelniane lub realizowane na innym kierunku	3,5	2,92
5	zajęcia do wyboru - co najmniej 30% punktów ECTS	46,0	38,33
6	wymiar praktyk	6,0	5,00
7	zajęcia z wychowania fizycznego	---	---
8	zajęcia z języka obcego	2,0	1,67
9	przedmioty z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych	71,0	59,17
10	zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne (dotyczy profilu praktycznego)	---	---
11	zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie/ach, do których przyporządkowano kierunek studiów (dotyczy profilu ogólnoakademickiego)	91,5	76,25

II	Procentowy udział pkt ECTS dla każdej z dyscyplin naukowych w łącznej liczbie punktów ECTS	%
1	geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna	52
2	nauki o kulturze fizycznej	40
3	nauki o Ziemi i środowisku	8
Ogółem:		100

Lista przedmiotów do wyboru:

I. Język obcy
1. Język angielski
2. Język niemiecki
3. Język rosyjski
II. Przedmiot do wyboru: blok agroturystyczny
1. Pies w hodowli i rekreacji
2. Kuchnia survivalowa
3. Ogrody wodne
III. Przedmiot do wyboru: blok ekologiczny I
1. Geoturystyka i geoparki
2. Podstawy waloryzacji środowiska
3. English in ecotourism
IV. Przedmiot do wyboru: blok społeczno-kulturowy I
1. Geografia i turystyka sakralna
2. Ochrona krajobrazu na terenach wiejskich
3. Fotografia krajoznawcza
V. Przedmiot do wyboru: blok zdrowotno-ruchowy I
1. Fitness i rekreacja w wodzie
2. Pływanie z elementami ratownictwa
3. Tańce ludowe i towarzyskie
VI. Przedmiot do wyboru: blok ekologiczny II
1. Ekologia krajobrazu
2. Gatunki obce w przyrodzie
3. Metody oceny bioróżnorodności
VII. Przedmiot do wyboru: blok społeczno-kulturowy II
1. Turystyka w regionie Skandynawii
2. Prawna ochrona walorów turystycznych
3. Walory turystyczne Warmii i Mazur
VIII. Przedmiot do wyboru: blok zdrowotno-ruchowy II
1. Biologiczne aspekty przyrodolecznictwa i medycyny alternatywnej
2. Turystyka podwodna
3. Turystyka zdrowotna